

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ЗНОСУ НЕМАТЕРІАЛЬНОСТЕЙ

Значення нематеріальностей в діяльності підприємства із кожним роком стає все більш вирішальним, що позначається й у підвищенні частки нематеріальних активів у структурі капіталу вітчизняних підприємств і, особливо, підприємств економічно розвинених країн.

Під нематеріальностями пропонуємо розуміти всі складові, ресурси підприємства, які не мають матеріальної форми. Причому ці складові можуть бути як ідентифікованими, так і не ідентифікованими, також можуть не використовуватись в діяльності підприємств. На відміну від всіх нематеріальностей слід вирізнити нематеріальні ресурси підприємства, як більш конкретизоване поняття. Нематеріальні ресурси – це ідентифіковані умови, складові діяльності підприємства, які не мають матеріальної форми та можуть бути використані в діяльності підприємства з метою отримання економічної вигоди. Нематеріальні ресурси не обов'язково повинні входити до капіталу, активів підприємства, є й такі, що не можуть бути захищені правом власності, а й, відповідно, не можуть бути частиною капіталу підприємства або його активів. Таким чином, нематеріальні активи є частиною нематеріальних ресурсів підприємства, а нематеріальні ресурси, в свою чергу, є частиною сукупності нематеріальностей.

Нематеріальні ресурси за видами можна розділити на наступні групи: пов'язані із технологіями; пов'язані із користуванням природними ресурсами, майном та іншими правами; пов'язані із творчою діяльністю; пов'язані із комерційними позначеннями; пов'язані з комунікаційними відносинами; пов'язані із людським капіталом; пов'язані із репутацією (див. рис.1).

Рис. 1. Склад нематеріальних ресурсів підприємства [1, с. 61].

Нематеріальності не мають матеріально-речової форми, що й ускладнює осмислення процесу їх відтворення. Але ж нематеріальності, як і будь-які інші види ресурсів необхідно відновлювати протягом часу, оскільки без цього вони із часом втрачають свої споживчі якості. Процес втрати нематеріальностями певних споживчих якостей-характеристик пропонуємо називати зносом нематеріальностей. За економічною сутністю у нематеріальностей відсутній фізичний і є лише моральний знос. Знос нематеріальностей існує у двох формах: у зв'язку із появою нових більш дешевих нематеріальних об'єктів та у зв'язку із появою нових більш корисних нематеріальних об'єктів.

В разі, якщо нематеріальні ресурси не будуть відтворюватись підприємство не зможе відтворювати всі інші фактори виробництва й економічні відносини та не зможе здійснювати підприємницьку діяльність. Необхідність відтворення стосується всіх видів нематеріальностей, як

контрольованих нематеріальних ресурсів – нематеріальних активів, так і неконтрольованих – гудвілу.

Під відтворенням нематеріальностей підприємства пропонується розуміти безперервний процес відновлення їх споживчих якостей. Втрата споживчих якостей нематеріальностями відбувається в наслідок їх морального зношування в результаті появи на ринку нових більш корисних об'єктів нематеріальних ресурсів й нематеріальних активів.

Процес відновлення вартості нематеріального об'єкту пропонується називати вартісним відтворенням. Вартісне відтворення виступає умовою забезпечення відтворення споживчих якостей нематеріальних об'єктів, але вартісне відтворення не розкриває сутності відтворення, а лише створює умови для здійснення цього процесу.

Література:

1. Літвінов О. С. Відтворення нематеріальних активів підприємства: сутність та види //Економіка та держава. – 2015. – №. 3. – С. 59-63.

Логвіненко К. В., студентка економічного факультету,

4 курсу, спеціальності «Облік і аудит» ХТЕІ КНТЕУ

Науковий керівник: Польова Т. В.,

к.е.н., доц. кафедри фінансів, обліку і аудиту ХТЕІ КНТЕУ

ЩОДО АСПЕКТІВ АНАЛІЗУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Прийняття рішень щодо раціонального управління нематеріальними активами можливе лише на підставі результатів всебічного комплексного аналізу наявності, стану та використання нематеріальних активів. Проведене дослідження показало, що в науковій літературі недостатньо повно висвітлені питання та послідовність проведення аналізу нематеріальних активів. На сьогоднішній день у спеціальній літературі з аналізу